

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמות 1. צפורה רפאלי
2. בר רפאלי

נוכחים :

ב"כ המאשימה – עו"ד נעם עוזיאל ועו"ד אלעד פנחס
ב"כ הנאשמת 1 – עו"ד מיכל רוזן ועוזר ועו"ד ענבל דובדבני זאבי
ב"כ הנאשמת 2 – עו"ד רותי ליטבק, עו"ד מוטי לזר ועו"ד עטרה פרבשטיין
הנאשמות – בעצמן

גזר דין

רקע ותמצית האישום

- הנאשמות הורשעו על יסוד הודאתן במפורט בכתב האישום אשר הוגש במסגרת הסדר טיעון (להלן: "**כתב האישום**") בעבירות כמפורט להלן: הנאשמת 1 בביצוע 3 עבירות לפי סעיף 220(3) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א – 1961 (להלן: "**פקודת מס הכנסה**"), 10 עבירות לפי סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה, 9 עבירות לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה ו- 6 עבירות לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה. הנאשמת 2 בביצוע 12 עבירות לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה.
- על פי המפורט ב**אישום הראשון**, הנאשמת 2 היא דוגמנית המבצעת עבודות דוגמנות, משחק, הנחיית טלוויזיה וכיוצא באלה בישראל וברחבי העולם. הנאשמת 1 היא אמה של הנאשמת 2, אשר ניהלה את עסקיה של הנאשמת 2, בין היתר "כסוכנת – אם". החל מיום ה-1 בינואר 2013 מטילה פקודת מס הכנסה חיוב במס בישראל, על הכנסותיו של תושב ישראל בארץ ובעולם. המבחן לקביעה אם המדובר בנישום שהוא תושב ישראל הוא מבחן "מרכז החיים" של הנישום. בשנים 2009-2012 חילקה נאשמת 2 את חייה בין ישראל לארצות הברית, הפיקה הכנסות מעבודה בחו"ל בסך של כ- 24,964,862 ₪, וטענתה כלפי רשויות המס בישראל הייתה כי היא בבחינת תושבת חוץ המתגוררת בארצות הברית, שאיננה חייבת בדיווח ותשלום מס בישראל. הנאשמת 1 חששה שזיקות שונות של נאשמת 2 לישראל יכולות להוות זיקות בהן יתחשב פקיד השומה בשקלו אם מרכז חייה של הנאשמת 2 בישראל. לפיכך, ובמטרה להתחמק ממס, פעלה להסתרת זיקות הנאשמת 2 לישראל, כפי שיפורט להלן.
- ביום 7.10.2009 נחתם חוזה לשכירת דירה בבניין המכונה מגדלי YOO (להלן: "**הדירה במגדלי YOO**"), על מנת שתשמש את הנאשמת 2 למגוריה בעת שהותה בישראל. הנאשמת 1 חששה כי שכירת הדירה כאמור עשויה להוות זיקה בה יתחשב פקיד השומה בשקלו אם מרכז חייה הנאשמת 2 בישראל, ועל כן הביאה לכך שבחוזה השכירות צוין כי שוכר הדירה הוא דור רפאלי, אחיה של נאשמת 2, ושמה של נאשמת 2 לא צוין בחוזה. בפועל, בתקופת השכירות, שימשה הדירה את הנאשמת 2 למגוריה בישראל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

4. ביום 25.10.2010 נחתם חוזה לשכירת דירה במגדלי W (להלן: "**הדירה במגדלי W**") על מנת שתשמש את הנאשמת 2 למגוריה בעת שהותה בישראל. הנאשמת 1 חששה כי שכירת הדירה כאמור עשויה להוות זיקה בה יתחשב פקיד השומה בשקלו אם מרכז חיי הנאשמת 2 בישראל, ועל כן הביאה לכך שבחוזה השכירות צוין כי שוכרת הדירה היא נאשמת 1, ושמה של הנאשמת 2 לא צוין בחוזה. בפועל, בתקופת השכירות, שימשה הדירה את הנאשמת 2 למגוריה בישראל.
5. השאלה אם לנאשמת 2 בית למגוריה בישראל משנת 2009 ואילך, יכולה להוות שיקול רלבנטי בקביעת תושבותה. במסגרת דיוני שומה לשנות המס 2010-2009, הנאשמת 1, כמנהלת עסקיה של הנאשמת 2, הסתירה מפקיד השומה במעשה ובמחדל, כי לנאשמת 2 בתים למגוריה בדירה במגדלי YOO ובמגדלי W, העשויים להוות שיקול רלבנטי לקביעת תושבותה.
6. ביום 6.6.2011 חתמה הנאשמת 1 על חוזים לפיהם היא רוכשת זכויות במקרקעין בפרויקט "בלו" (להלן: "**זכויות לדירה בפרויקט בלו**"). זכויות לדירה זו נועדו במועד רכישתן למגוריה של נאשמת 2 בעתיד בישראל. בגין זכויות אלה שולמה בשנת 2010 מקדמה. השאלה אם הזכויות בפרויקט בלו נועדו למגורי הנאשמת 2 בעתיד, עשויה להוות שיקול רלבנטי לקביעת תושבותה של נאשמת 2 בישראל בשנים 2009 ואילך. הנאשמת 1 חששה כי העובדה שהזכויות לדירה בפרויקט בלו נועדו למגוריה העתידיים של נאשמת 2 עלולה להוות זיקה אפשרית לקביעת תושבותה של נאשמת 2 לצרכי מס, ובמסגרת דיוני שומה לשנות המס 2011-2009, הסתירה עובדה זו מפקיד השומה, כמנהלת עסקיה של נאשמת 2, במעשה ובמחדל.
7. במעשים הנוגעים לדירות במגדלי YOO, מגדלי W, ופרויקט בלו, השתמשה נאשמת 1 במרמה ערמה ותחבולה, והשיבה תשובות כוזבות על שאלות שנשאלה לפי פקודת מס הכנסה, במזיד ובכוונה לעזור לנאשמת 2 להתחמק ממס. הנאשמת 2 מסרה ידיעות לא נכונות שיכולות להיות רלבנטיות לקביעת תושבותה בנוגע לעניין המשפיע על חיובה במס, ללא הצדק סביר.
8. על פי המפורט ב**אישום השני**, בין השנים 2007-2014 קיבלה הנאשמת 1 עמלות בגין פעילותה כסוכנת של הנאשמת 2 ישירות מהחברות אשר העסיקו את הנאשמת 2 (להלן: "**הסוכנויות**") ו"**עמלות סוכנות אם בחו"ל**"). זאת בנוסף להכנסות נאשמת 2 מפעילותה בחו"ל. לבקשת הנאשמת 1, בשנים 2007-2012 ובשנת 2014, על מנת להתחמק ממס בגין עמלות סוכנות אם בחו"ל, הועברו העמלות לחשבונות בנק שונים בחו"ל שהיו בבעלות נאשמת 2, או של חברות בשליטתה, או לחשבונות זרים אחרים. סכומי עמלות סוכנות האם של נאשמת 1 אינם ידועים, אך לא פחתו מסך כולל של 2,509,169 ש"ח, בחלוקה כמפורט בסעיף 30 לכתב האישום.
9. נאשמת 1 היא תושבת ישראל ולכן חייבת בדיווח על הכנסותיה בישראל ובעולם לרשות המסים בישראל. נאשמת 1 הגישה דוחות על הכנסותיה לשנים 2007-2014 לרשות המסים, ולא דיווחה בדוחות השנתיים לשנים 2007-2012 ולשנת 2014 על הכנסתה המפורטת לעיל. בדיוני שומה לשנים 2009-2012 הוצגו הכנסותיה של נאשמת 1 לפקיד השומה כהכנסותיה של נאשמת 2, אשר לגביהן נטען כי אינן חייבות במס בישראל. נאשמת 1 פעלה כאמור במזיד ובכוונה להתחמק ממס.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

10. אשר לאישום השלישי, Sweet Life Private Limited (להלן: "Sweet Life") היא חברה זרה שהתאגדה בסינגפור בשנת 2007, והייתה בבעלותה המלאה של נאשמת 2. בשנת 2007 הופקדו לחשבון הבנק של Sweet Life בקפריסין הכנסות מעבודות דוגמנות של נאשמת 2 בסך 766,102 יורו, 304,100 דולר ו- 42,899 ליש"ט, שעמדו ביחד על סך כולל של 5,904,513 ₪. ביום 23.12.2009 נחתם הסכם שומה בין נאשמת 2 לפקיד שומה כפר סבא לשנות המס 2005-2007 (להלן: "הסכם השומה לשנים 2005-2007"), על פיו יוטל מס על כלל הכנסות נאשמת 2 שהופקו בשנת 2007 ואילו ימוסו בשנת 2006. נאשמת 2 ונאשמת 1, כמנהלת עסקיה, הצהירו כי הכנסותיה של נאשמת 2 מחו"ל לשנת 2007 הן בסך 1,416,485 ₪ (להלן: "ההכנסות הנטענות"). בהתאם להצהרתן, בהסכם השומה לשנים 2005-2007 יוחסו ההכנסות הנטענות לשנת 2006, ומוסו כאילו הופקו בשנה זו.

11. הנאשמות לא ציינו בפני פקיד השומה את דבר קיומה של חברת Sweet Life ואת ההכנסות הנוספות שהופקדו אצלה בסך 4,488,028, ללא הצדק סביר. אילו ידע פקיד השומה על קיום החברה וההכנסות היה מבקש למסותן במסגרת הסכם השומה. בעשותן כאמור, מסרו הנאשמות לפקיד השומה ידיעה לא נכונה בעניין העשוי להשפיע על חבות המס של נאשמת 2, ללא הצדק סביר.

12. על פי האישום הרביעי, בשנות המס 2009-2015 הפיקה נאשמת 2 הכנסות בישראל - תמורת הסכמת נאשמת 2 ונאשמת 1 כמנהלת עסקיה, לאפשר לחברות וגורמים לעשות שימוש בשמה של נאשמת 2 במסגרת קידום מכירות ויחסי הציבור. זאת נוכח עיסוקה של נאשמת 2 כדוגמנית והמוניטין שצברה במסגרת עיסוק זה. הכל כמפורט להלן: תשלום חלק מדמי השכירות בגין מגורים במגדל YOO בשנים 2009-2010, על ידי חברת חבס, בסך 190,343 ש"ח; תשלום דמי השכירות בגין מגורים במגדל W בשנים 2010-2014, על ידי חברת קנדה ישראל, בסך 500,000 ש"ח; הנחה מאת חברת קנדה ישראל, בשנת 2011, במחיר הקרקע לקניית הדירה בפרויקט בלו בסך הנאמד על מיליון דולר; שימוש ברכב ריינג' רובר, שהועמד לרשותה של נאשמת 2 ללא תשלום על יד חברת המזרח לשיווק מכוניות בע"מ בשנים 2012-2014, שווי ההטבה בסך 281,190 ₪; שימוש ברכב לקסוס, שהועמד לרשותה של נאשמת 2 על יד חברת לקס מוטורס בע"מ בשנים 2014-2015 ללא תשלום מצידה, שווי ההטבה 78,540 ש"ח; קבלת מניות של חברת קוויק צ'ק בשנת 2012, ששווין ביום הענקתן 329,472 ש"ח; הנחה בשירותי עיצוב וריהוט בשנת 2011 בסך 60,000 ₪.

13. בנוסף, בשנים 2014-2015 הפיקה נאשמת 2 הכנסות ממכירת בגדי מעצבים באמצעות בוטיק למכירת בגדים בסך 189,600 ₪.

14. הנאשמת 2 והנאשמת 1 כמנהלת עסקיה, לא כללו את ההכנסות האמורות בדוחות שהוגשו לפקיד השומה עד למועד תחילת החקירה הגלויה, או בספרי הנהלת חשבונות כלשהם. במעשיהן, ערכו הנאשמות דוחות לא נכונים ומסרו ידיעות לא נכונות ללא הצדק סביר.

15. כתב האישום הנדון הוגש כאמור במסגרת הסדר טיעון, על פיו הסכימו הצדדים כי בכפוף להסרת כלל המחדלים האזרחיים בהתאם לקביעת פקיד השומה האזרחי, יעותרו הצדדים במשותף

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

להטלת העונשים הבאים: לנאשמת 1 - 16 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 2,500,000 ₪, מאסר חלף קנס לשיקול דעת בית המשפט, ומאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט, לבל תעבור הנאשמת 1 עבירה מן העבירות בהן הורשעה. לנאשמת 2 - 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות השירות, קנס בסך 2,500,000 ₪, מאסר חלף קנס לשיקול דעת בית המשפט, ומאסר על תנאי לשיקול דעת בית המשפט, לבל תעבור הנאשמת 2 עבירה מן העבירות בהן הורשעה. הוסכם כי הקנסות ישולמו על ידי הנאשמות בשישה תשלומים שווים ורצופים, וכי אי פירעון תשלום במועד יעמיד את הקנס לפירעון מיידי.

16. הוסכם עוד, בין היתר, כי הנאשמות תסרנה את כל המחדלים האזרחיים הנוגעים לתשלום המס, תוך 30 יום מהגשת כתב האישום והסדר הטיעון לבית המשפט. כן הוסכם כי נאשמת 2 תחזור בה מהערעורים האזרחיים שהגישה בקשר לשומות המס (ערעור בקשר לשומות המס לשנים 2009-2010 שהיה תלוי ועומד בבית המשפט העליון, וערעור בקשר לשומות המס לשנים 2011-2012 שהיה תלוי ועומד בבית המשפט המחוזי בתל אביב). עוד הוסכם כי ככל שהנאשמות לא תעמודנה בהתחייבויותיהן על פי הסדר הטיעון תהא המאשימה חופשיה לחזור בה מכתב האישום אשר הוגש במסגרת הסדר הטיעון, ולהגיש תחתיו כתב אישום על פי שיקול דעתה. בנוסף, הוסכם כי לאחר השלמת ההליך דן ייסגר תיק החקירה כנגד רפי רפאלי וחברת ליב און בע"מ.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

17. בעתירתו לאימוץ הסדר הטיעון ציין ב"כ המאשימה את הודיית הנאשמות ואת הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים עוד טרם הגשת כתב האישום, את חיסכון הזמן השיפוטי שבכך ואת נטילת האחריות על ידי הנאשמות וחרטתן, שבאה לידי ביטוי גם בסיום המחלוקות האזרחיות ובהסרת מחדל המס האזרחי, בין היתר בגין שנות מס שהתיישנו, כולל תשלום ריבית והצמדה. ב"כ המאשימה הפנה לערכים המוגנים בעבירות שביצעו הנאשמות ולחשיבותם, לשוני בין העבירות שבביצוען הורשעה כל אחת מהנאשמות ולחלקה היחסי הגדול יותר של הנאשמת 1 במעשים. במסגרת זאת ציין כי נאשמת 1 היא זו שעמדה בקשר ישיר עם המייצגים מול פקיד השומה וסיפקה את הנתונים שהוצגו לו כמפורט באישום הראשון, ואף הורשעה בביצוע העבירות מושא האישום השני. בנוסף, הדגיש את מערכת היחסים המיוחדת בין הנאשמות, אם ובתה, שחומר החקירה מלמד על קשר הדוק וקירבה ביניהן, וציין כי הנאשמת 2, בגילה הצעיר בעת ביצוע העבירות, נעדרה כל ניסיון עסקי וסמכה, הסתמכה ונתנה אמון מלא באמה, אשר ניהלה את עסקיה.

18. בקשר לנסיבות ביצוע העבירות שנשקלו על ידי המאשימה בקשר להסדר הטיעון, הפנה ב"כ המאשימה לכך שההכנסה מושא האישום הראשון לא הוסתרה מפקיד השומה, כך שהמצגים הכוזבים אינם נוגעים להכנסה עצמה, אלא לחלק מזיקותיה של נאשמת 2 לישראל, הרלבנטיות לקביעת תושבותה. עוד ציין כי זיקות אחרות של נאשמת 2 לישראל לא הוסתרו. בקשר לאישום השני הדגיש כי נאשמת 1 פעלה להשמטת הכנסות, אך ציין כנסיבה לקולא כי הכנסות אלה דווחו כהכנסות הנאשמת 2, הנתונות במחלוקת אזרחית בקשר לסוגיית התושבות, וכי מרבית סכום העמלה מושא אישום זה, הועבר כמקשה אחת עם התשלומים לנאשמת 2. אשר לאישום השלישי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

ציין קושי ראייתי בהוכחת יסוד נפשי של כוונה להתחמק ממס, מקום בו המידע על ההכנסה נמסר על ידי מייצגי הנאשמת במסגרת משא ומתן להסדר, כשבשל כך, ולאור ההבחנה בין הכנסות אישיות להכנסות חברה בחו"ל, הואשמו הנאשמות בעבירה בעלת יסוד נפשי מופחת לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה. ביחס לאישום הרביעי, ציין את הראשונות היחסית של האכיפה ביחס למיסוי טובות הנאה הידועות כ"הנחות סלב", ואת המורכבות בקשר לכך, תוך שהפנה לדברי כב' השופט בורשטיין בע"מ (מרכז) 6418-02-16 רפאלי נ' פקיד שומה כפר סבא (10.4.2019). בשל כך, על פי דבריו, הואשמו הנאשמות בעבירות בעלות יסוד נפשי מופחת לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה בגין ביצוע המעשים.

19. ב"כ המאשימה הפנה להעדר עבר פלילי לנאשמות ולנסיבותיהן האישיות, וטען שהענישה המוסכמת ביחס לכל אחת מהן תואמת את חלקה במעשי העבירה. עוד טען כי הגם שכל נאשמת נותנת את הדין על מעשיה, יש לעובדה ששתי הנאשמות נענשות יחד משקל בענישה. לדבריו, בעת הגעה להסדר הטיעון נשקלה העובדה שהענישה בתיק היא כפולה, לאם ובתה, על ההתנהלות המשותפת של שתיהן ולמשמעות העונש לתא המשפחתי. בנוסף, הפנה לסכום הקנס המוסכם, בסך 2.5 מילון ₪ לכל אחת מהנאשמות, הגבוה לטענתו מקנסות שנוהגים בתי משפט לגזור בגין עבירות מס. ב"כ המאשימה ציין את נטיית בתי המשפט לכבד הסדרי טיעון, ועתר לאימוצו של הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים.

תמצית טיעוני ב"כ הנאשמת 1 לעונש

20. גם ב"כ הנאשמת 1 עתרה לאימוצו של הסדר הטיעון. בטיעוניה הפנתה למארג היחסים הקרוב והמיוחד בין הנאשמות ולתמיכתה ודאגתה של נאשמת 1 לנאשמת 2, בתה, לאורך השנים. לטענתה, הנאשמת 1 אמנם דאגה לענייניה הפיננסיים של נאשמת 2 בתקופת בצוע העבירות, אך הייתה נטולת ידע, ניסיון, או השכלה פורמלית בתחום, ופעלה במציאות פיננסית מורכבת, ללא תחכום או הבנה, וכשלה.

21. בקשר לאישום הראשון טענה ב"כ הנאשמת 1 לנסיבות חריגות בביצוע העבירות אותן יש לשקול לקולא. כך, הפנתה לעובדה שפרטי הכנסתה של הנאשמת 2 לא הוסתרו מפקיד השומה, ולכך שהנאשמת 1 אמנם הסתירה נתונים מפקיד השומה כי סברה שיכול והם ישפיעו על קביעת זיקתה לישראל, אך לא ידעה בוודאות כי כך יהיה, ואף טענה שאין כל וודאות שהתנהלותה באופן המתואר בכתב האישום גרמה לנזק לקופה הציבורית. בנוסף ציינה כי בסופו של יום נקבע על ידי בית המשפט שמגורי הקבע של נאשמת 2 היו בבית הוריה ולא במגדלי YOO ו-W. עוד טענה כי לנאשמת 2 הייתה טענה אמיתית לתושבות חוץ שהועלתה על ידי רואי החשבון בדיונים מול פקיד השומה, ומעובדות כתב האישום ניתן אף ללמוד כי באשר לשנת 2007 התקבלה טענתה זו, והכנסותיה לאותה שנה מוסו בשנת 2006 (כמפורט באישום השלישי). אשר לאישום השני ציינה כי נאשמת 1 השתמשה רק בכחמישית מסכום העמלות שקיבלה וחלקו הארי של הסכום לא הגיע לכיסה. בקשר לאישום השלישי הפנתה לכך שהנאשמת הורשעה בביצוע העבירה ללא הצדק סביר, לאמת המידה האובייקטיבית בעבירה זו, והדגישה כי אין טענה שהנאשמת 1 הסתירה באופן מכוון את ההכנסות מושא אישום זה. בנוגע לאישום הרביעי, הפנתה לראשונות ההליך המחייב לטענתה הקלה בענישה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

22. בעתירתה לאימוץ הסדר הטיעון הפנתה ב"כ הנאשמת 1 לנסיבות האישיות של הנאשמת 1, לכאבה של המשפחה, וטענה למחיר הכבד שהסכימה הנאשמת 1 לשלם לפי הסדר הטיעון. בנוסף, הפנתה למצבה הרפואי של נאשמת 1 (שלטענתה אינו ברור כיום), וטענה לקושי עבור הנאשמת 1 לרצות עונש מאסר גם בראי התפשטות נגיף הקורונה, כשלדבריה הנאשמת 1 נמצאת בקבוצת סיכון. בנוסף, הפנתה לכאבה של הנאשמת 1 על המחיר שנדרשת הנאשמת 2 לשלם, ולקושי שבהתמודדות עם הפרסום הרב של הפרשה. ב"כ הנאשמת 1 הדגישה את הודיית הנאשמת 1, נטילת האחריות על ידה, הסרת המחדל והעדרו של עבר פלילי, וכן את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. כן הפנתה למידותיה הטובות של נאשמת 1 ולעזרתה לאחרים וצירפה מכתבים לעיוני. לטענת ב"כ הנאשמת 1, בנסיבות הכוללות, העונש המוסכם לנאשמת 1 משמעותי ויש לאמצו, תוך שציינה את גובה הקנס המוסכם, ואת חשיבות כיבודם של הסדרי טיעון על ידי בית המשפט והפנתה לענישה הנוהגת.

תמצית טיעוני ב"כ הנאשמת 2 לעונש

23. **ב"כ הנאשמת 2** הגישה טיעון בכתב (ענ/1), והצטרפה גם היא לעתירה לאמץ את הסדר הטיעון. לטענתה, הענישה המוסכמת לנאשמת 2 מאזנת באופן ראוי בין נסיבות ביצוע העבירות לנסיבותיה האישיות, ואין מדובר בענישה החורגת באופן קיצוני לקולא מרמת הענישה הנהוגה. בקשר לנסיבות ביצוע העבירות, הפנתה לכך שנאשמת 2 הורשעה בביצוע עבירות לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה, שאינן במדרג הגבוה ביותר של העבירות על פי פקודת מס הכנסה, ואינן כוללות כוונה להתחמק ממס, ולגילה הצעיר של נאשמת 2 בעת ביצוען.

24. בקשר לאישום הראשון ציינה ב"כ הנאשמת 2 את מידת מעורבותה הקטנה של נאשמת 2 בביצוע המעשים, תוך שהדגישה כי בתקופה הרלבנטית הייתה נאשמת 2 בעיצומה של קריירת דוגמנות בינלאומית בחו"ל, נוהלה במסירות על ידי אמה, והייתה במערכת יחסים זוגית ארוכת שנים עם אזרח אמריקאי. לדבריה, כל שאיפותיה של נאשמת 2 באותה עת התרכזו בחו"ל, ועל כן ראתה את מרכז חייה בחו"ל, וטענה זאת בפני פקיד השומה על סמך ייצוג משפטי. גם לטענת ב"כ הנאשמת 2, הגם שסוגיית המגורים בעת השהות בארץ עשויה להוות זיקה בה יתחשב פקיד השומה, אין מדובר בזיקה חשובה לקביעת התשובות. ב"כ הנאשמת 2 אף הדגישה כי במסגרת הסדר הטיעון משכה נאשמת 2 את ערעורה האזרחי בהקשר זה, שהיה תלוי ועומד בבית המשפט העליון. עוד הדגישה כי סכום ההכנסה המפורט באישום הראשון הופק מעבודה בחו"ל ולא הוסתר או הועלם. בקשר לאישום השני בו לא הואשמה הנאשמת 2, ציינה ב"כ הנאשמת 2 כי ההכנסות המפורטות בו מוסו. אשר לאישום השלישי, שבה וציינה את גילה הצעיר של נאשמת 2 בעת ביצוע העבירות, וטענה כי לא הייתה אקטיבית בביצוען. לגביי האישום הרביעי, ציינה את ראשוניות האישום בנסיבותיו. בנוסף טענה כי אף אחת מהחברות אשר נתנה את ההנחה לנאשמת 2, לא דרשה כי ההנחה תחשב כהוצאה בייצור הכנסה.

25. ב"כ הנאשמת 2 הפנתה לנסיבותיה האישיות של הנאשמת 2, להודייתה וחסכון הזמן השיפוטי לצידה, לנטילת האחריות על ידה, חרטתה האמיתית והכנה והסרת המחדל על ידה, ולחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות. בנוסף טענה לקושי ממשי שחוותה הנאשמת בגילה הצעיר מאז

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20-06-20868 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

תחילת החקירה בשנת 2015, בהתמודדות עם החשדות והאישום, ועם הפרסום התקשורתי הרב של הפרשה. לדבריה, הנאשמת כיום מנוסה יותר ומבינה שעליה לקחת אחריות לניהול ענייניה. בנוסף, הפנתה למידותיה הטובות של הנאשמת ועזרתה לאחרים, תוך שצירפה מסמכים לעיוני. גם ב"כ הנאשמת 2 ציינה את הקושי המיוחד המשפחתי משהנאשמות הן אם ובתה אשר יענשו שתיהן בגין המעשים המפורטים בכתב האישום. עוד ציינה את האינטרס הציבורי שבבסיס הסדרי טיעון ונטיית בתי המשפט לכבדם, תוך שהפנתה לפסיקה, ועתרה לאימוצו של הסדר הטיעון.

דבר הנאשמות

26. **הנאשמת 1** ציינה כי המעמד קשה עבורה, נטלה אחריות לביצוע העבירות וביקשה כי הסדר הטיעון יאומץ. **הנאשמת 2** הביעה חרטה על מעשיה, ציינה את גילה הצעיר בעת ביצוע העבירות, וטענה כי כיום היא מתנהלת אחרת בניהול עסקיה.

דיון והכרעה

27. במקרה הנדון, הגיעו הצדדים כאמור להסדר טיעון ועתרו יחדיו לאימוץ הענישה המוסכמת. בע"פ 2021/17 **מצגר נ' מדינת ישראל** (30.4.2017) (להלן: "**עניין מצגר**") חזר בית המשפט העליון על המדיניות התומכת באימוץ הסדרי טיעון והדגיש את יתרונותיהם, את האינטרס הציבורי אותם הם משרתים ואת תפקידם הראוי במערכת אכיפת החוק. הכלל הוא כי בית המשפט יטה לכבד הסדר טיעון בין הצדדים ויתערב בו רק מטעמים מוצדקים, לאחר בחינתו במבחן האיזון אשר נקבע בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.12.2002). על פי מבחן האיזון על בית המשפט לבחון קיומו של "**איזון בין טובת ההנאה הצומחת לנאשמים מן ההסדר לעניין העונש לבין אינטרס הציבור כפי שהוא בא לידי ביטוי בעונש שבית המשפט גוזר**" (שם, בעמ' 606).

28. נקבע כי בגדר הבחינה, בית המשפט מוסמך לשקול מהו העונש הראוי בשים לב לשיקולי הענישה על פי תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז – 1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), לצד יתר השיקולים הרלבנטיים לסוגיית אימוצו של הסדר הטיעון. זאת לאור המדיניות המשפטית אשר הייתה נהוגה אף טרם כניסתו של תיקון 113 לחוק העונשין לתוקף, לפיה על בית המשפט לבחון את העונש המוסכם על פי הסדר הטיעון בהתאם לאמות המידה המקובלות. לצד זאת, בעת הבחינה, אין להתעלם מכך שהשיקולים שבבסיס אימוצו של הסדר טיעון אינם זהים בהכרח לאלה הנשקלים במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, ובכללם ציפיית הנאשם כי הסדר הטיעון יאומץ (ראו גם ע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (4.12.2013)).

29. במקרה הנדון הגיעו הצדדים להסכמה ביחס לעונשן של הנאשמות, אך לא ציינו מהו מתחם העונש ההולם לשיטתם, ולא עתרו לקביעת מתחם ענישה. בנסיבות אלה, ובראי הפסיקה, בעת בחינה באם לאמץ את העונש המוסכם בהסדר הטיעון, יבחנו העונשים המוסכמים לנאשמות במבחן האיזון ובשים לב לכללי ושיקולי הענישה שבתיקון 113 לחוק העונשין, ומבלי להידרש לקביעת מתחם ענישה (ע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל** (9.6.2016), ותפ"ח (מחוזי ת"א) 31343-04-19 **מדינת ישראל נ' אברג'יל** (2020.5.4)).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

30. בעת בחינת הענישה המוסכמת לשם החלטה אם לאמצה, נתתי דעתי לפגיעת מעשי הנאשמות בערכים חברתיים מוגנים חשובים, ובכלל אלה הפגיעה בערך השוויון ובאמון הציבור בשלטון החוק. בהקשר זה אין להתעלם מהתחושה הרווחת לפיה "מי ששפר גורלו ורווחיו מרובים, גם יצליח ביתר קלות להונות את רשויות המס, וממילא את המדינה בתחבולות מתחבולות שונות ויצירתיות" כדברי בית המשפט המחוזי בע"פ (ת"א) 44089-06-16 מדינת ישראל נ' פרץ (28.6.2017) (להלן: "עניין פרץ"), ומהפגיעה שבמעשי העבירה ביסודות האמנה החברתית והערבות ההדדית (ע"א 4305/10 אילן נ' לוי (9.5.2012)). יש לזכור עוד כי בביצוע העבירות פוטנציאל ממשי לפגיעה בקופה הציבורית, ולעיתים קרובות אף נפגעת הקופה הלכה למעשה, וכפועל יוצא כל אחד ואחת מאזרחי המדינה, ובפרט בציבור הנשען על השירותים הציבוריים.

31. העבירות שביצעו הורשעו הנאשמות, ובפרט אלה שביצעה נאשמת 1 שבבסיסן מרמה ערמה ותחבולה, ואלה אשר בוצעו בכוונה להתחמק ממס, הן כאלה שביצעו קל, גילוי קשה וקיים פיתוי גדול לבצען. נקבע לא אחת כי בסוג זה של עבירות, מקבלים האינטרס הציבורי ושיקולי ההרתעה, ובכללם הרתעת הרבים, בכורה על פני נסיבות אישיות – כדברי כב' השופט י' אלרון בע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018) (להלן: "עניין יצחקי"):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל (וראו: רע"פ 09/5823 באשתי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.8.2009); רע"פ 18/5308 ג' בארין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 להחלטתי (18.7.2018))."

ראו עוד לשם הדוגמא: רע"פ 4684/12 גחלי נ' מדינת ישראל (14.6.2012), רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל (17.3.2013).

32. לשם בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשי הנאשמות, שקלתי את נסיבות ביצוע העבירות, והעובדה שהמדובר במקרה זה בנסיבות ייחודיות - אלה הכלליות, ואלה הנוגעות לכל אחת מהנאשמות כפי חלקה. במסגרת בחינת הנסיבות הכלליות שקלתי את מערכת היחסים המיוחדת בין הנאשמות, אם ובתה, ואת הטענה לפיה נאשמת 1, אמה של נאשמת 2, היא זו אשר עודדה, קידמה, דאגה וטיפלה בענייניה העסקיים של הנאשמת 2, ללא רקע, ידע או השכלה בתחום. בנוסף, את העובדה שבתקופה הרלבנטית לכתב האישום ניהלה נאשמת 2 קריירה בינלאומית בתחום הדוגמנות, וכן עסקה במשחק והנחייה בגיל צעיר, נעדרה כל ניסיון עסקי, וסמכה והסתמכה על אמה.

33. אשר לאישום הראשון - עניינו בהסתרת זיקות הנוגעות לשאלת תושבות הנאשמת 2 בישראל, כשלשם כך נקטה הנאשמת 1 במרמה, ערמה ותחבולה עת רשמה בכזב, חלף הנאשמת 2, את בנה דור כשוכר הדירה במגדל YOO בחוזה השכירות, והיא עצמה נרשמה בכזב כשוכרת הדירה במגדלי W ובחוזה לרכישת הזכויות בפרויקט בלו. הנאשמת 1 הורשעה בשימוש אקטיבי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

שיטתי ומתוחכם במרמה, ערמה ותחבולה, ביחס לשלושת הנכסים, ובהמשך לכך, במסירת פרטים שאינם נכונים לגביהם לפקיד השומה, במזיד ובכוונה להתחמק ממס. אין להקל ראש בחשיבות מסירת נתוני אמת מלאים ונכונים לפקיד השומה, המהווה בסיס לכל גביית מס, ובשיבוש הפעולה התקינה של מנגנון המס מביצוע עבירות מהסוג הנדון. המדובר בביצוע עבירות במדרג הגבוה ביותר של עבירות המס, תוך שימוש במרמה ערמה ותחבולה, במזיד ובכוונה להתחמק ממס, ובנסיבות אלה אין משמעות ממשית לקולא לכך שהנאשמת 2 הייתה חסרת ניסיון וידע בניהול עסקים בעת ביצוען.

34. לצד האמור ובאופן ממתן, נתתי דעתי לכך שברקע ביצוע העבירות מושא אישום זה טענתה הלגיטימית של הנאשמת 2 בפני פקיד השומה שאיננה תושבת ישראל, לכך שבאותן השנים ניהלה נאשמת 2 קריירת דוגמנות בינלאומית, עסקים וזוגיות בחו"ל, ולכך שלדברי ב"כ המאשימה עצמו חלק מזיקותיה של נאשמת 2 תמכו בטענה שאינה תושבת ישראל. ב"כ הנאשמת 1 אף טענה שהצהרת נאשמת 2 להיותה תושבת חוץ התקבלה ביחס לשנת 2007, תוך שהפנתה לכך שבמסגרת הסדר שומה שנערך כמפורט באישום השלישי, הכנסותיה לשנת 2007 מוסו בשנת 2006. בנוסף, שקלתי לקולא את העובדה שבניגוד למקרים רבים בהם במסגרת ביצוע עבירות מהסוג דנן, מוסתרת ומועלמת ההכנסה עצמה, במקרה זה סכום ההכנסה המשמעותי של הנאשמת 2 בסך 24,964,862 ₪ לא הוסתר מפקיד השומה. כמו כן שקלתי לקולא את העובדה שזיקות אחרות של נאשמת 2 לישראל לא הוסתרו, ולא ניתן לקבוע באופן פוזיטיבי כי אי הסתרת הזיקות המפורטות באישום היה משפיע בהכרח על הקביעה בדבר התושבות. בנסיבות בכללותן – הגם שמידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשי הנאשמת 1 איננה מבוטלת, וחרף היקף העבירה, היא איננה ברף הגבוה.

35. בכל הנוגע לנאשמת 2, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשיה אף מתונה יותר. זאת בראי חלקה הקטן בביצוע המעשים, גילה הצעיר בעת ביצוע העבירות וסוג העבירות שבביצוען הורשעה, שעניינן מסירת ידיעות לא נכונות ללא הצדק סביר על פי אמת המידה האובייקטיבית, שהיסוד הנפשי לצידן אינו כולל זדון וכוונה להתחמק ממס. המדובר בעבירות שנמצאות מבחינת חומרתן בתוך שבין עבירות המס במדרג הגבוה ביותר (שבביצוען הורשעה נאשמת 1), ובין אלה שבמדרג הקל, שעיקרן בהפרת חובת דיווח או ביצוע עבירה בניגוד להוראות (להרחבה ראו: ת"פ (שלום ת"א) 53984-07-14 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' דרקסלר (15.5.2015)).

36. **האישום השני** בכתב האישום נוגע לעניינה של הנאשמת 1 בלבד, במסגרתו הורשעה בהשמטת הכנסותיה מעמלות שקיבלה ישירות בגין פעילותה כסוכנת של הנאשמת 2 בחו"ל מדוחות שהגישה לרשות המסים. המדובר בהכנסות בסכום ממשי של לכל הפחות 2,509,169 ₪ שהשמיטה נאשמת 1 מדוחות שהגישה לרשות המסים על פני 7 שנים (2012-2007 ו-2014). מעשיה של הנאשמת בוצעו תוך שימוש במרמה ערמה ותחבולה ובכוונה להתחמק ממס. גם כאן המדובר בביצוע עבירות מסוג פשע, שמידת פגיעתן האינהרנטית בערכים המוגנים ממשית, בפרט כאשר המדובר בביצוע שיטתי וממושך של עבירות כמו בעניינינו, ובסכום ממשי. בניגוד ליתר האישומים שבכתב האישום, עניינו של אישום זה בהכנסות נאשמת 1 עצמה. בעת בחינת הנסיבות, נתתי דעתי לכך שההכנסות דווחו לרשות המסים כהכנסות הנאשמת 2 הנתונות במחלוקת אזרחית בקשר לסוגיית התושבות, כך שאין המדובר במקרה בו הועלם סכום ההכנסה עצמה, ובכך יש כדי למתן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

במידת מה את הנסיבות (הגם שיש לזכור כי ההכנסה דווחה תוך טענה שהיא פטורה ממס). בנוסף, שקלתי את העובדה שעל פי דברי ב"כ המאשימה סכום העמלה הועבר כמקשה אחת עם התשלומים לנאשמת 2.

37. שקלתי גם את טענת הסנגורית לפיה הנאשמת 1 השתמשה רק בחמישית מסכום העמלות שקיבלה, וכי חלקו הארי של הסכום לא הגיע לכיסה ולא שימש אותה, אך לא מצאתי בכך נסיבה ממשית הממתנת את הנסיבות, שהרי דווקא מערכת היחסים המיוחדת בין הנאשמות אינה מאפשרת לשקול עובדה זו לקולא. מובן כי בנסיבות, אין בכך שנאשמת 1 לא משכה את מלוא הכספים כדי ללמד שלא הייתה יכולה למשוך אותם בעתיד על פי הצורך. ויש להוסיף, מזווית אחרת, דווקא העדר הצורך להשתמש בכספי העמלות, לצד העלמת ההכנסה מהדוחות מוסיפה חומרה לנסיבות. בראי המפורט, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשי הנאשמת 1 באישום זה ממשית.

38. **בקשר לאישומים השלישי והרביעי**, הנאשמות שתיהן הואשמו במסירת ידיעות לא נכונות ללא הצדק סביר, עבירות חמורות פחות מאלה המייחסות כוונה להתחמק ממס, וכך גם מידת הפגיעה הבסיסית בערכים המוגנים מביצוען. אשר לאישום השלישי, נתתי דעתי לקושי הראייתי הנתען להוכחת יסוד נפשי של כוונה להתחמק ממס, משהמידע אודות ההכנסה לחשבון חברת Sweet Life בסך 5,904,513 ₪ נמסר על ידי מייצגי נאשמת 2 במסגרת משא ומתן להסדר. בנוסף, נתתי דעתי להבחנה בין הכנסות אישיות לבין הכנסות חברה בחו"ל אליה הפנה ב"כ המאשימה. בראי האמור, ובשים לב לכך שהנאשמות לא הואשמו והורשעו במסגרת אישום זה במעשים שבבסיסם כוונה להתחמק ממס, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשי הנאשמות אינה ברף הגבוה.

39. התמונה דומה בכל הנוגע לאישום הרביעי שעניינו קבלת טובות הנאה על ידי הנאשמת 2 המכונות "הנחות סלב". בנוסף, בשים לב לראשוניות האכיפה הפלילית ביחס למיסוי "הנחות סלב", ומורכבות העניין כדברי כב' השופט בורשטיין בע"מ (מרכז) 6418-02-16 **רפאלי נ' פקיד שומה כפר סבא** (10.4.2019), פסקה 135 אליה הפנה ב"כ המאשימה, מובן כי בנסיבות אלה על הענישה בגין העבירות מושא אישום זה להיות מתונה במיוחד, גם אם נפגעו הערכים המוגנים מביצוען. אשר להקלה בענישה הנובעת מראשוניות באכיפה ולכלל לפיו על ההחמרה בענישה להיעשות בהדרגה, ראו: ע"פ 1656/16 **דוידוביץ נ' מדינת ישראל** (20.3.2017) וע"פ 6339/18 **בלווא נ' מדינת ישראל** (15.1.2020).

40. בראי כלל המפורט לעיל, ניתן לסכם ולקבוע בקשר לנסיבות ביצוע העבירות ממבט על, אלה הכלליות ואלה הנוגעות לכל אישום ואישום בנפרד, כי חרף ההיקף הכספי הגבוה של העבירות ומשך ביצוען, ומבלי להתעלם מהתחכום והתכנון שלצד חלק מהן בקשר למעשי הנאשמת 1, בראי הנסיבות הממתנות אשר פורטו לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ממעשי הנאשמת 1 היא ברף הבינוני וממעשי הנאשמת 2 ברף הנמוך.

41. בעת בחינת הענישה המוסכמת נתתי דעתי גם להודיית הנאשמות בביצוע העבירות עוד טרם הגשת כתב האישום נגדן, ולחיסכון הזמן השיפוטי כמו גם לנטילת האחריות על ידן, שאיננה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

רק מהפה אל החוץ. כך, הנאשמות פעלו להסרת מחדל המס האזרחי, ובכלל זאת ביחס לשנות מס שהתיישנו, מיד עם החתימה על הסדר הטיעון ועוד טרם קיומו של דיון בבית המשפט. הגם שאין המדובר במעשה חסד מצד הנאשמות, להסרת המחדל האזרחי, על אחת כמה וכמה בשלב כה מוקדם של ההליך הפלילי, נודעת משמעות רבה לקולא בשיקולי הענישה, שכן הסרת המחדל מביאה לתיקון הנזק הכספי מביצוע העבירות ויש בה כדי ללמד על חרטה כנה (רע"פ 7851/13 עודה נ' מדינת ישראל (25.10.2015) וע"פ 2407/05 מן נ' מדינת ישראל (11.7.2005) (להלן: "עניין מן"). בנוסף, הנאשמות אף משכו את ערעורי המס שהגישו לבית המשפט, האחד לבית המשפט העליון והשני לבית המשפט המחוזי בתל אביב ובכך וויתרו על טענות שהיו בפיהן. כלל המפורט מהווה שיקול ממשי לקולא בעניין הנאשמות, שהן אף נעדרות כל עבר פלילי.

42. שקלתי גם את נסיבותיהן האישיות של כל אחת מהנאשמות. לגביי הנאשמת 1, אשר ככל שתאומץ הענישה המוסכמת בעניינה תרצה עונש מאסר בן 16 חודשים מאחורי סורג וברית, שקלתי את הקושי הברור בכך עבורה ועבור בני המשפחה בשים לב לגילה. בנוסף, נתתי דעתי למצבה הרפואי, אף בראי התפשטות נגיף הקורונה והיותה בקבוצת סיכון, הגם שיש לזכור כי קיימים נאשמים רבים שמצבם הבריאותי אינו שפיר המרצים עונש מסוג זה. בקשר לנאשמת 2, שקלתי את העונש המוסכם בעניינה, ובכלל זאת את משך תקופת המאסר בעבודות השירות המוסכמת, בת 9 חודשים (שהיא התקופה המקסימלית לריצוי עונש מאסר בעבודות שירות), כמו גם את הקושי עבור בני משפחתה ובכלל זאת שלושת ילדיה הקטינים. בנוסף, נתתי דעתי לקושי ולכאב המשפחתי הברור למשפחה בכללותה, מששתי הנאשמות שהן אם ובתה נותנות את הדין במקביל, כל אחת כפי חלקה, בגין ביצוע העבירות המפורטות בכתב האישום.

43. נתתי דעתי גם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירות, ומאז תחילת החקירה בשנת 2015, מבלי לזקוף אותו לחובת מי מהצדדים. בכלל זאת שקלתי את השינויים שחלו מאז בחיי הנאשמות, בפרט בחייה של נאשמת 2, בשים לב לגילה הצעיר יחסית, נישואיה בסמוך למועד תחילת החקירה ולידת ילדיה, ואת הקושי שבהתמודדות ארוכת השנים עבור הנאשמות ובני משפחתן עם עונת החשדות הפליליים ועם כתב האישום, אשר אף התעצם בשל הפרסום והתהודה הרבה של הפרשה.

44. כחלק משיקולי הענישה שקלתי גם מידותיהן הטובות של הנאשמות, ותרומתן לאחרים ולחברה כמפורט בהרחבה באסופת המכתבים המרגשים שהועמדו לעיוני, אותם אינני מפרטת מטעמי צנעת הפרט. די אם אציין כי מהמכתבים שהוגשו עולה תרומה ממשית של הנאשמות ממרצן וזמנן לאחרים ולחברה, בין היתר ליחידים בשעתם הקשה, בדיסקרטיות, תוך גילוי מחויבות ורגישות רבה, ותוך התמודדות אישית שמטבע הדברים איננה פשוטה גם עבורן. אין המדובר בעניין של מה בכך והאמור יישקל לקולא בעניינן.

45. שקלתי את העובדה שבמקרים רבים עברייני המס הם אנשים נורמטיביים ביתר תחומי חייהם, בעלי מידות טובות, ונעדרי עבר פלילי, וכי אין בכך כדי להביא להקלה יוצאת דופן בענישה בסוג זה של עבירות. כדברי כב' השופט א' רובינשטיין ברע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.2010):

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, "חסר הפנים" כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע "כמדוינות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות" (ע"פ 4097/90 בורסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] מיסים ה(1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה."

46. בנוסף, נתתי דעתי לכך שכאמור שיקולי אינטרס ציבורי בדמות שיקולי הרתעה ובכללם הרתעת הרבים מקבלים בסוג זה של עבירות בכורה על פני נסיבות אישיות (עניין יצחקי), ואף נקבע כי אפקט ההרתעה בעבירות כלכליות, הוא בדרך כלל בעל משקל רב יותר מאשר בעבירות אחרות, וגם מכאן חשיבותו. ראו ע"פ 8345/15 אוחנה נ' מדינת ישראל (19.9.2017), פסקה 32, שם הפנה בית המשפט לע"פ 3927/16 מדינת ישראל נ' בר זיו (23.2.2017) (להלן: "עניין בר זיו"):

"מחקרים שנערכו ביסודם את הקביעה כי אפקט ההרתעה הנלווה להחמרה בענישה הוא בעל משקל רב יותר בהקשר של עבירות אנשי ציבור ועבירות כלכליות, וזאת להבדיל מאפקט חלש יותר בהקשר של עבירות רחוב ואלימות (חגית לרנאו עבריינות ואכיפת חוק 67 (2016) והאסמכתאות שם). ממצא זה מובן ואינו מפתיע, שכן עבירות אנשי ציבור ועבירות כלכליות מתבצעות בדרך כלל על ידי אנשים נורמטיביים בעלי מעמד חברתי, והאפשרות של עמידה בפני חקירה פלילית, משפט ועונשי מאסר, מרתיעה יותר מטבע הדברים 'אדם מן היישוב', ובוודאי אדם בעל מעמד חברתי וציבורי, לעומת מי שמנהל אורח חיים עברייני ומקיים מגע מתמיד עם מערכת אכיפת החוק, ובפרט מי שכבר עבר את 'החוויה' של חקירה, משפט ומאסר."

באשר לאפקטיביות הרתעת הרבים ציין בית המשפט בעניין בר זיו, תוך הפניה לע"פ 677/14 דנקנר נ' מדינת ישראל (17.7.2014):

"גם מי שאינו סבור כי הרתעת הרבים, אולי להבדיל מהרתעת היחיד, פועלת ככלל בעבריינות ה'קלאסית' של רצח, שוד ואונס, חבלה ודומותיהן... יוכל לסבור כי יש לה סיכוי בעבירות כלכליות, מכל מקום של 'הצווארון הלבן'. המתכנן עבירות - או שמא נאמר 'מתחמן' - ושומע כי דינו עלול להיות מאסר, אולי יחשוב פעמיים."

47. לצד האמור, אין לשכוח כי הענישה בסופו של יום היא אינדיווידואלית. על כן, אין באמור כדי ללמד שאין ליתן כל משקל לנסיבות אישיות, הבעת חרטה, תרומת הנאשמות לחברה ולאחרים, כמו גם לכלל השיקולים המנויים בסעיף 40יא לחוק העונשין. אדרבא, על פי המחוקק רשאי בית המשפט ליתן לשיקולים אלו משקל, לצד שיקולי הרתעה – וכל אלה נשקלים על ידי במידה המתאימה.

48. בעת בחינת הענישה המוסכמת בחנתי גם את הענישה הנוהגת בעבירות המיוחסות לנאשמות. מובן וידוע כי הענישה הנוהגת היא רק אחד הקריטריונים לבחינה ואף לא החשוב שבהם. אין המדובר בעניין אריתמטי פשוט והענישה מושפעת לא רק מסוג העבירה בה הורשע נאשם או היקפה, כי אם גם מנסיבות ביצועה ונסיבותיו הקונקרטיות של הנאשם (ע"פ 3877/16 ג'אבלי נגד מדינת ישראל (17.11.2016), עפ"ג (ת"א) 15-04-12063 בראונר נ' מדינת ישראל (20.07.2015)). מבחינת הענישה הנוהגת עולה כי הגם שקיימת ענישה די מגוונת בכל הקשור לעבירות הכוללות כוונה להתחמק ממס שבביצוען הורשעה נאשמת 1, שהן כאמור במדרג הגבוה ביותר של עבירות המס ניתן לקבוע כי במקרים בהם מדובר בביצוע העבירות משך תקופה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

ממושכת ובהיקפים ממשיים, בדרך כלל גוזרים בתי המשפט עונשים מוחשיים הכוללים עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח, לצד קנסות ממשיים, גם כאשר מדובר בנאשמים נעדרי עבר פלילי אשר פעלו להסרת המחדלים (ראו: רע"פ 5872/14 ירון נ' מדינת ישראל (2.10.2014), עניין מן, עפ"י (ת"א) 7254-09-13 מדינת ישראל נ' פרץ (2.12.2013), עניין פרץ, ת"פ 42683-10-13 (שלום ת"א) מדינת ישראל נ' חברת ליאם הפקות (3.8.2014). לצד זאת ראו גם ע"פ (ת"א) 43832-10-13 שאל נ' מדינת ישראל (17.2.2014)).

49. אשר לעבירות לפי סעיף 217 לפקודה, שהן כאמור קלות יותר במדרג החומרה ואינן כוללות כוונה להתחמק ממס, בביצוען הורשעה כאמור נאשמת 2, והנאשמת 1 ביחס לאישומים השלישי והרביעי: מבחינת הפסיקה עולה כי גם לצדן ענישה ממשית הכוללת עונשי מאסר וקנסות, בפרט כאשר בוצעו על פני תקופה ובהיקף משמעותי. המדובר במדיניות ענישה מגוונת, אך קיימים מקרים לא מעטים (גם אם בהיקפים נמוכים מאלה שבעניינו), בהם עונשי המאסר שנגזרו על מי שהורשעו בביצוע עבירות אלה רוצו בדרך של עבודות שירות, וביניהם מקרים בהם אימץ בית המשפט הסדרי טיעון אליהם הגיעו הצדדים (ראו: ת"פ (שלום י-ם) מדינת ישראל נ' זהר (19.2.2017), ת"פ (שלום ת"א) 35776-10-11 מדינת ישראל נ' קרטס (9.6.2013) וראו גם דברי בית המשפט בעפ"י (מרכז) 43947-05-16 פדידה נ' מדינת ישראל (8.11.2016)).

50. סוף דבר, שקלתי את המפורט לעיל, ובכלל זאת את האינטרס הציבורי שבבסיס הסדרי טיעון וחשיבות כיבודם, כמו גם את חשיבות סיום ההליך הנדון בסמוך להגשתו לשם קידום האפקטיביות שבהרתעה ובענישה. בנוסף, שקלתי את העובדה שלצד עונשי המאסר המוסכמים הסכימו הצדדים על תשלום קנסות ניכרים וחריגים גם בסוג זה של עבירות, בסך של 2,500,000 ₪ על ידי כל אחת מהנאשמות ואת חשיבות הטלת קנסות בסוג זה של עבירות, בהיותם "ממין העבירה". נתתי דעתי להבחנה המוצדקת והנכונה בענישה בין הנאשמות, בשים לב למעשי העבירות השונים שביצעה כל אחת על נסיבותיהם, ואף בראי נסיבותיהן האישיות, היותן אם ובתה, ניהול עסקיה של הנאשמת 2 על ידי הנאשמת 1 בתקופת ביצוע העבירות, ומערכת היחסים הקרובה ביניהן, תוך מתן משקל גם לכך שמרבית האישומים נוגעים לשתי הנאשמות גם יחד (ראו והשוו: ת"פ (שלום ת"א) 39319-05-17 מדינת ישראל נ' זיגדון (14.11.2019)).

51. אכן, עונש המאסר בעבודות שירות המוסכם לנאשמת 2 הוא מקל ביחס לסוג העבירות בהן הורשעה, בפרט בראי היקפן. יחד עם זאת, ומבלי להתעלם משיקולי ההרתעה, משקילת כלל הנסיבות אשר פורטו לעיל במבחן האיזון ובשים לב לגובה הקנס המוסכם, מסקנתי היא כי מדובר בענישה כוללת שהיא סבירה, ואינה מצדיקה סטייה מהסדר הטיעון בין הצדדים. אשר לעונש המאסר לנאשמת 1, המדובר בעונש העולה בקנה אחד עם הרף הנמוך של מדיניות הענישה בעבירות הנדונות ובנסיבות ביצוען על ידה, מבלי להתעלם מהיקפן, והוא עונש ראוי וסביר בראי כלל נסיבותיה ואף בשים לב לגובה הקנס המוסכם.

52. נוכח כלל המפורט לעיל, אני מאמצת את הסדר הטיעון וגוזרת על הנאשמות את העונשים הבאים:

לנאשמת 1:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 20868-06-20 מדינת ישראל נ' רפאלי ואח'

- א. מאסר בפועל למשך 16 חודשים. הנאשמת תתייצב למאסרה בבית סוהר נווה תרצה, עד השעה 10:00, ביום 21.9.20 או לפי החלטת שבי"ס, כשברשותה תעודת זהות או דרכון. על הנדונה לתאם את הכניסה למאסר כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שבי"ס בטלפונים 08-9787377, 08-97873336.
- ב. מאסר על תנאי למשך 12 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשמת לא תעבור עבירת מס בה הורשעה מסוג פשע.
- ג. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשמת לא תעבור עבירת מס בה הורשעה מסוג עוון.
- ד. קנס בסך 2,500,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-6 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 18.10.20. לא ישולם תשלום – תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

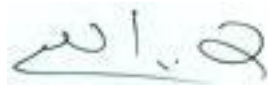
לנאשמת 2:

- א. מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות בבית נועם, רח' הרצל 66, קריית אונו. הנאשמת תתייצב ביום 21.9.20, שעה 8:00 במפקדת מחוז מרכז, יח' עבודות שירות, רמלה. מובהר כי יתכנו שינויים במקום העבודה ושעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הובהרה לנאשמת המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות.
- ב. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, לתקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשמת לא תעבור עבירת מס בה הורשעה מסוג עוון.
- ג. קנס בסך 2,500,000 ₪ או 6 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-6 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 18.10.20. לא ישולם תשלום – תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

ניתן היום, כ"ד אלול תש"פ, 13 ספטמבר 2020, במעמד הצדדים.

דנה אמיר, שופטת